

Big Brother praat nu ook

Tom Verbruggen

BRUSSEL

Wildplassen, sluikestorten, foutparkeren of een papiertje op straat gooien: binnenkort wordt u via een luidspreker berispt wanneer u een overtreding begaat. Althans in Charleroi, want daar doet de 'spreekende camera' begin 2014 zijn intrede.

MAUD OEYEN

"Bericht aan de man met het groene t-shirt. Gelieve de flyer die u net op de grond gooide weer op te rapen en in de vuilnisbak te deponeren." Over enkele maanden wordt de ongehoorzame burger in Charleroi aangesproken wanneer hij iets doet wat niet mag. De 'spreekende camera' is een primeur voor België.

Vanuit een commandokamer houden politieambtenaren de straten en weggebruikers in de gaten. Wanneer een voorbijganger asociaal gedrag vertoont, wordt hij niet alleen gefilmd maar ook toegesproken. "De politieman kan de overtreder tot de orde roepen, hem iets bevelen of hem waarschuwen dat er een interventieploeg onderweg is en dat

hij ter plaatse moet blijven", zegt Philippe Stratsaert van politiezone Charleroi. Hoeveel spreekende camera's er precies geïnstalleerd zullen worden in Charleroi is nog niet duidelijk.

Volgens Stratsaert bieden de camera's een flinke meerwaarde omdat de politie de betrapte burger rechtstreeks kan aanspreken en op zijn verantwoordelijkheid kan wijzen, zonder dat ze daarvoor overal tegelijk aanwezig moet zijn. "Iedereen is het erover eens dat orde en netheid wel wat meer aandacht verdienen in de stad Charleroi. Dit systeem laat ons toe om dat op een efficiënte manier te doen", aldus hoofdcommissaris Stratsaert.

Wettelijk in orde

Toch staat lang niet iedereen te juichen om de komst van de camera's, die in de eerste maanden van 2014 hun intrede zouden doen in Charleroi. "Dit is een absurde evolutie. Wat zal de volgende stap zijn?" vraagt Caroline De Geest van de Liga voor Mensenrechten zich luidop af. "Voortaan word je niet alleen gefilmd maar ook nog eens aangesproken door iemand die je niet kan zien en aan wie je moet gehoorzamen."

Bovendien is het niet helemaal duidelijk hoe de camera's in de praktijk gebruikt zullen worden, meent De Geest. "Is het negeren van een bevel door een luidspreker hetzelfde als het negeren van een bevel van een politieman die voor je neus staat? Hoe weet je wie er wordt aangesproken als er veel mensen op straat zijn? En word je terechtgewezen terwijl heel de straat het kan horen of niet? Discreet kan het alleszins niet gebeuren."

Wettelijk gezien is er nochtans niets mis met de spreekende camera's, zegt Eva Wiertz van de

Privacycommissie. "Of er nu een luidspreker aanhangt of niet, de camera blijft een bewakingscamera en moet dus voldoen aan de voorwaarden die de camerawet bepaalt."

Dat wil zeggen dat de stad Charleroi bij de Privacycommissie aangifte moet doen van de camera's en in de buurt van de camera's een pictogram moet hangen dat de burger wijst op de aanwezigheid ervan. "Vanuit privacy-oogpunt zijn de spreekende camera's niet problematisch. Ze vormen geen grotere inbreuk op de privacy dan een gewone camera", aldus Wiertz. "De taak van de politie is het opsporen van misdrijven en het tegengaan van overlast. Een politieman heeft het recht om een bevel te geven. Of hij dat doet in levenden lijve of via een luidspreker is niet van belang."

Niet in Vlaanderen

De spreekende camera's maakten enkele jaren geleden al hun intrede in Groot-Brittannië en Nederland. De Nederlandse spoorwegbeheerder ProRail beschikt momenteel over 36 spreekende camera's. "De camera's worden ingezet op plaatsen waar overlast is langs het spoor, bijvoorbeeld in de buurt van overwegen", zegt Elles in 't Hout van ProRail. "Bij de overweg in Vlaardingingen waren de camera's een succes: de overlast is daar flink afgenomen. Maar op dit moment wordt de spreekfunctie in de camera's bijna niet meer ingezet. De camera's moeten voortdurend bemand worden en dat is erg tijdrovend. We zetten onze mensen liever ter plaatse in."

In Vlaanderen lijkt er voornamelijk geen sprake van vermanende camera's. "Ik heb alleszins nog nooit van het fenomeen gehoord", zegt Fons Bastiaenssens van de Antwerpse politie. "Voor zover ik

weet is het systeem hier nog nooit
overwogen."